

Motion till riksdagen

1989/90:Sf58

av Sten Östlund och Nils T Svensson (båda s)

med anledning av prop. 1989/90:105 om samordnat flyktingmottagande och nytt system för ersättning till kommunerna, m.m.

I propositionen föreslas bl.a. förändringar av ersättningssystemet i syfte att ge kommunerna en stor frihet att i samverkan med arbetsmarknadsmyndigheterna vidta aktiva åtgärder för att flyktingarna så snabbt som möjligt skall bli självförsörjande.

En schabloniserad ersättning föreslås med 115 000 kr. för varje mottagen flykting och med 70 000 kr. för varje barn under 16 år.

Vissa svårigheter föreligger att jämföra beloppens storlek i det nuvarande systemet med det föreslagna.

Det nuvarande systemet innebär bl.a. full kostnadstäckning för utgivet socialbidrag under ankomståret och ytterligare tre år. Genom detta är kommunen garanterad ersättning för sina utlägg under treårsperioden. Undersökningar i Malmö och Göteborg visar emellertid att av de flyktingar som kom till dessa städer hade efter fyra år fortfarande omkring hälften av flyktingarna socialbidrag i någon form.

En ytterligare faktor är den relativt högre kostnadsnivån i storstäderna. Hyrorna i Göteborg är exempelvis de högsta i landet. Beroende på bostadsbristen måste storstäderna också anskaffa genomgångsbostäder för flyktingarna genom bl.a. blockförhyringar till höga kostnader. Med nuvarande ersättningssystem har full ersättning utgått för sådana bostäder.

Intentionerna i det nu föreslagna bidragssystemet är att påskynda flyktingens integration i samhället och till arbete, vilket är bra.

Det synes dock inte tillräckligt ha beaktats att till storstäderna kommer en relativt större andel av flyktingar som är äldre och en större andel kvinnor med stora svårigheter att få arbete. Det anses också klarlagt att stora flyktinggrupper har ett tidigare åldrande jämfört med motsvarande svenska åldersgrupper, vilket försvarar eller omöjliggör att få dessa i arbete.

Beräkningar visar att för Göteborgs och Malmös del är de föreslagna schablonbeloppen otillräckliga. I den referensgrupp inom Kommunförbundet där bl.a. representanter för storstäderna deltog kom man fram till att den föreslagna schablonersättningen borde ligga på ca 50 % högre nivå för att ge storstäderna kostnadstäckning.

Enligt tillgänglig statistik sker i stort sett all vidareflyttning av flyktingar från mindre kommuner till främst storstäder. Det föreslagna systemet för ersättning till kommuner för vidareflyttad, innebär enligt gjorda beräkningar, en klar försämring för storstadernas del.

Som dessa delar i propositionen utformats tyder allt på att det verkar omfördelade inom given ram till storstädernas nackdel. Det kommer inte att befrämja flyktingmottagandet.

Mot. 1989/90
Sf58

I propositionen föreslås att en uppföljning och utvärdering av ersättnings-systemet skall genomföras och att särskilda resurser avsätts för detta.

Mot bakgrund av vad som framhållits om storstädernas särskilda förhållanden är det angeläget att detta utvärderingsarbete bedrivs skyndsamt. Därvid måste konsekvenserna för storstäderna av det nya ersättnings-systemet särskilt beaktas och åtgärder vidtas som korrigerar ogynnsamma effekter.

Det förs i propositionen ett resonemang om att införa någon form av enhetlig introduktionsersättning för flyktingar. Vi känner stark sympati för idén. Invandrarministern avser att snarast ta initiativ till en utredning av frågan. Det är önskvärt att denna utredning snarast kan börja arbeta och pröva om ett system med enhetlig introduktionsersättning kan införas.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om behovet av särskilda insatser för flyktingmottagande i storstadskommuner.

Stockholm den 15 mars 1990

Sten Östlund (s)

Nils T Svensson (s)